

“Benim mânevi mirasım ilim ve aklıdır”
Mustafa Kemal Atatürk

Bilim ve Teknik

Aylık Popüler Bilim Dergisi
Yıl 55 Sayı 647
Ekim 2021

İmtiyaz Sahibi

TÜBİTAK Adına Başkan
Prof. Dr. Hasan Mandal

Genel Yayın Yönetmeni ve Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Doç. Dr. Rukiye Dilli

Yayın Yönetmeni - Editör

Dr. Özlem Kılıç Ekici

Yayın Danışma Kurulu

Prof. Dr. Emine Adadan
Prof. Dr. Elif Damla Arısan
Doç. Dr. Rukiye Dilli
Doç. Dr. Nuray Karapınar
Prof. Dr. Faruk Soyduğan

Araştırma ve Yazı Grubu

Dr. Özlem Ak
Dr. Tuncay Baydemir
Dr. Bülent Gözcelioğlu
Dr. Mahir E. Ocak
İlay Çelik Sezer

Redaksiyon

Dr. Nurulhude Baykal

Grafik Tasarım

Hüseyin Diker

Video-Animasyon-Web

Selim Özden

Teknik Yönetmen

Sadi Atılğan

Mali Yönetmen

Adem Polat

İdari Hizmetler

Nahide Soytürk

İletişim Bilgileri

TÜBİTAK *Bilim ve Teknik* Dergisi

Remzi Oğuz Arık Mah.

Tunus Cad. No:80

06540 Çankaya ANKARA

Tel (312) 298 95 24 **Faks** (312) 427 74 89

e-posta bteknik@tubitak.gov.tr

İnternet www.bilimteknik.tubitak.gov.tr

Abone İtişkileri (312) 222 83 99

abone@tubitak.gov.tr

www.tubitakdergileri.com.tr

ISSN 977-1300-3380

Fiyatı 7 TL - Yurtdışı Fiyatı 5 Euro

Baskı PROMAT Basım Yayın San. ve Tic. A.Ş.

http://www.promat.com.tr/

Tel (212) 622 63 63

Baskı Tarihi 24.09.2021

Dağıtım Turkuvaz Dağıtım Pazarlama A.Ş.

http://www.tdp.com.tr

Bilim ve Teknik Dergisi, Millî Eğitim Bakanlığı

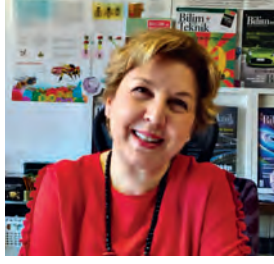
[Tebliğler Dergisi, 30.11.1970, sayfa 407B, karar no: 10247]

tarafından lise ve dengi okullara; Genelkurmay Başkanlığı

[7 Şubat 1979, HRK: 4013-22-79 Eğt. Krs. Ş. sayı Nşr.83]

tarafından Silahlı Kuvvetler personeline tavsiye edilmiştir.

Her ayın 1'inde çıkar.



Türkiye'nin nesiller büyüten ve en köklü popüler bilim dergisi bu ay 647. sayısıyla birlikte 55. yayın yılına giriyor. “*Bilim ve Teknik*”le büyüdüm; “*Bilim ve Teknik* bilimi sevmemde ve kariyerimi seçmemde rol oynadı.” diyecek daha nice yeni nesiller görmek dileğiyle... Nice yıllara *Bilim ve Teknik*...

Yıllardır pek çok alanda makineleri ve robotları kullanıyoruz. Günümüzde rutin üretim süreçlerinden matematik hesaplarına kadar birçok alanda bizi çoktan geride bıraktılar. Ama durmuyorlar! Teknolojik gelişimin katlanarak artması sayesinde, son yıllarda insana özgü olduğunu düşündüğümüz ve kendimizi üstün hissettiğimiz pek çok alanda da varlık göstermeye başladılar. Pek çok üretim sürecinde insana olan ihtiyacı ortadan kaldıran robotlar, gelişen yapay zekâ eşliğinde kısa bir süre sonra insanların yaptığı birçok işe de göz dikecek gibi duruyor. Gün gelecek sadece bilek gücüyle ortaya konulan emekle değil, yenilikçi ve özgün düşünmeyi temel alan insana özgü niteliklerle de rekabet edecekler. Acaba tüm bunlar bizi endişelendirmeli mi?

Uzmanlar bu noktada ikiye ayrılıyor. Teknolojinin geleceği konusundaki kötümser yaklaşım, teknoloji ne kadar gelişirse gelişsin insanın yapabildiği her şeyi yapacak derecede gelişmeyeceğini savunur. Bunun doğal sonucu sosyal iyimserliktir. Çünkü eğer robotlar insan emeğini tümüyle ikame edemeyeceklerse her zaman insana ihtiyaç olacaktır, makineler tümüyle insanların yerine geçemeyecektir. Tersine, teknolojinin geleceği konusunda iyimser yaklaşım ise, gelecekte yüksek beceri gerektiren işler de dâhil olmak üzere makinelerin insan gücünün yerine geçeceğini savunur. Teknolojinin gelişmesiyle robotlar şu an insanların yaptığı her şeyi yapar hâle gelecek diye düşünmek insanların üretim sürecindeki rolleri konusunda sosyal karamsarlık getirir. Yani tekno-iyimserlik sosyo-kötümserlikle sonuçlanır. Ömer Demir, “Bir Gün Robotlar ve İnsanlar Karşı Karşıya Gelir mi?” başlıklı yazısında günlük hayatımızdan da örnekler vererek bu yaklaşımları detaylı bir şekilde ele alıyor.

Özlem Ak, bu ayki yazısında COVID-19 aşılarının güvenilirliğini ele alıyor. “Matematik, Fizikçiler İçin Neden Önemli?”, “Yıldızların Yaşı Nasıl Tahmin Ediliyor?”, “2021 Uluslararası Diyarbakır Zerzevan Gökyüzü Gözlem Etkinliği” ve “Olimpiyat Rekorları Nasıl Kırılır?” başlıklı yazılarımızı da zevkle okuyacağımıza eminiz.

Dergimizin daha düşük fiyata ve ücretsiz kargoyla sizlere ulaşacağı abonelik fırsatından (yıllık 60 TL) faydalanmak için www.tubitakdergileri.com.tr adresini ziyaret edebilirsiniz. Dergimizin internet sayfasını (<https://www.bilimteknik.tubitak.gov.tr>) ve sosyal medya hesaplarını da takip edebilir, hayatımızdaki yerini ve size neler kattığını bizlerle paylaşabilirsiniz (bteknik@tubitak.gov.tr).

Nesiller büyüten dergimizin bu sayısını da keyifle okumanızı diliyor, sonraki sayılarımızı sabırsızlıkla bekleyeceğinizi umuyoruz. Hepimizin 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı kutlu olsun...

Sağlıcakla ve bilimle kalın... Unutmayın #bilimokuyanbilir!

Saygılarımızla,

Özlem Kılıç Ekici